

Tájékoztató

Szekszárd Megyei Jogú Város

Civil Konceptiójának

2023. évi megvalósulásáról

Tájékoztató

Szekszárd Megyei Jogú Város Civil Konceptiójának 2023. évi megvalósulásáról

I. Bevezetés

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata elismeri, hogy az önkéntes és civil közösségeken alapuló közösségi szektor, a civil közösségek által végzett tevékenység létfontosságú szerepet tölt be a társadalomban, Szekszárd életében.

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata hosszabb távon és folyamatosan számít a nonprofit szféra által nyújtott szolgáltatásokra és egyben vállalja, hogy a feladatok ellátásához szükséges pénzügyi, szakmai, infrastrukturális segítséget biztosít a civil szervezetek számára.

Az együttműködés kereteit, alapjait a Közgyűlés 14/2017 (II.2.) határozatával elfogadott Civil Konceptió, valamint az egyes civil szervezetekkel kötött ellátási szerződések, együttműködési és egyéb megállapodások rögzítik.

A 2017-ben elfogadott koncepció célja egy jól működő, kölcsönös érdekeken alapuló partneri viszony, a lehető legszélesebb körű és tartalmú folyamatos kooperáció megteremtése és megerősítése az önkormányzat és a helyi civil szervezetek között.

A 2023-as év a civil szervezetek számára továbbra sem volt könnyű. A bérleti és rezsidíjak emelkedése újabb megszorításokat és nehézségeket okozott.

Jelen tájékoztató - mellékleteivel együtt - törekszik hitelesen tükrözni, hogy Szekszárd Megyei Jogú Városban a nehézségek ellenére is milyen sokszínű tartalommal valósul meg az együttműködés az önkormányzat és a civil szervezetek között.

II. Együttműködések 2023-ban

II.1. Civil szervezetek részvételével működő önkormányzati fórumok

II.1.1. Szekszárdi Klímakör

A Zöldtárs Környezetvédelmi Alapítvány koordinálta 2023-ban is a Szekszárdi Klímakör munkáját.

A 2023. év kiemelt eseményei:

- Antritt Rádió interjú: a Zsírétető Löss-szurdik túráról, 2023.01.05.
- Részvétel az "Ültessünk 10 millió fát!" előadáson (Bojár Iván, Vállalkozói Szalon), 2023.01.25.
- Részvétel a Klímabarát települések Szövetsége Elnökségi ülésén, 2023.01.26.
- Egyeztetés a 2023. évi Löss-szurdik túrák vezetéséről (Gyarmati László, Gaál Zoltánné, Csemesz Ágnes, Csemesz Péter, Baka György, Baka Éva) 2023.02.06.
- Egyeztetés a Szekszárdi Sétapálca program folytatásáról (Baltavári István, Baka György) 2023.02.15.
- Részvétel a Szőlőszem Kerekasztal rendezvényen a Katasztrófavédelem Irodájában, 2023.03.09.
- Részvétel a Pécsi Klímastratégia Fórumon. (Pécs, Polgármesteri Hivatal), 2023.03. 14.
- Részvétel a KÖVET Körkörös Gazdaság Klub rendezvényen (Budapest, Bálint Analitika Kft. Irodája) 2023.03.16.
- Egyeztetés a PTE Szekszárdi Karán a közös Klímakonferencia megszervezéséről (Dr. Szécsi Gábor, Dr. Zádori Iván, Baloghné Gaál Zsófi, Baka Éva, Baka György) 2023.03.29.
- Előadás Bátán, a Fekete Gólya Múzeumban: Klímaváltozás, gyakorlati praktikák, 2023.03.30.
- Húsvéti Löss-szurdik Túra, 2023.04.08.
- Részvétel a SZŐLŐ-SZEM Egyesület rendezvényén (Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság) 2023.04.19.
- Előadás tartása Kaposszekcsőn: Klímaváltozás és energiákkal (Gaál Zoltánné, Baka György) 2023. 04.26.
- A Szekszárdi Klímakör, a Zöldtárs Alapítvány, a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar (PTE KPVK), a Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Tolna Vármegyei Önkormányzat klímakonferenciát szervezett: „**Meddig tartható a fenntarthatatlan?** ” címmel (PTE KPVK Szekszárd) 2023.05.03.
- Antritt Rádió interjú: A levegő (Gaál Zoltánné) 2023.05.07.
- Antritt Rádió interjú: A környezetvédelemről (Baka György) 2023.05.10.
- Antritt Rádió: beszélgetés a termőtalaj fontosságáról, 2023.06.13.
- Előadás az Illyés Gyula Könyvtárban: talaj és élelmiszer (Baka Éva, Baka György) 2023.06.14.
- Részvétel a Belügyminisztérium és a Klímabarát Települések Szövetsége konferenciáján (Szekszárd, Hotel Meropsz) 2023. 06.15.
- Tolnai Népújság interjú a klímaváltozás és vízmegtartás kapcsolatáról, 2023.06.15.
- Előadás tartása a kakasdi faluházban: Környezetvédelem és éghajlatváltozás 2023.07.05.
- Antritt Rádió hétfői beszélgetés: A Globális Ökológiai túllövés, 2023.08.08.-08.12.
- Egyeztetés a Szekszárdi Autómentes Bringanap rendőri biztosításáról (Dr. Marcsek Sándor ezredes) 2023.08.23.
- Baka Birtok bemutató, vízmegtartó gazdálkodás - alsónyéki küldöttség (12 fő) 2023.08.26.
- Szekszárdi Autómentes Bringanap engedélyeztetése (közterületfoglalás, Tolna Vármegyei Közlekedési Hatóság, rendőrség felkérése, stb.) 2023.08.28.
- Szüret napok - Szekszárdi Löss-szurdik Túra, 2023. 09.16.
- Zöldtárs Alapítvány Szüreti Napok felvonulás (Szekszárdi Szemétszedő Sétapálca bemutatása) 2023. 09.16.
- Szekszárdi Autómentes Bringanap: az egész napos eső miatt elmaradt, 2023.09.23.

- Klímaváltozásról kezdőknek (előadás tartása a németkéri könyvtárban) 2023.10.04.
- Részvétel a Paksi Öko Munkacsoport konferenciáján, 2023.10.18.
- Felmérés 500 db-os lakossági fateleptetés lehetőségéről (Zöldtárs Alapítvány, SZŐLŐ-SZEM Egyesület, Kertbarátkör) 2023.10. 19.
- Baka Birtok bemutató, vízmegtartó gazdálkodás, környezet- és klímavédelem: Magyar Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozat (21 fő) 2023. 10.26.
- Részvétel az Öko Munkacsoport éves természetvédelmi vetélkedőjén (zsűri tag) 2023.11.15.
- Részvétel a Magyar Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozat klímaszakértő továbbképzésén, 2023.11.20.
- Környezettudatos Karácsony (Antritt Rádió beszélgetés, VÁSÁRLÁS) 2023.12.01.
- Környezettudatos Karácsony (Antritt Rádió beszélgetés, AJÁNDÉKOZÁS) 2023.12.09.
- Részvétel a SZŐLŐ-SZEM Egyesület Évzáró rendezvényén, 2023.12.15.
- Környezettudatos Karácsony (Antritt Rádió beszélgetés, TÁPLÁLKOZÁS, MOZGÁS) 2023. 12-17.
- Részvétel a Zöldtárs Alapítvány és a Szekszárdi Klímakör Évzáró rendezvényén (Scarabeus Rendezvényterem) 2023.12.19.
- Óévbúcsúztató Zsirégető Túra (100-120 fő) 2023.12.30.

A Klímakör tevékenységéről, programjairól rendszeresen jelentek meg hírek a Tolnai Népszerűségben, a Tolnai Krónikában, az Antritt Rádióban, a www.zoldtars.hu honlapon is.

II.1.2. Szekszárdi Ifjúsági Érdekegyeztető Fórum (SZIÉF)

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 15. pontja alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat – többek között - a sport, ifjúsági ügyekről való gondoskodás. Szekszárd Megyei Jogú város Önkormányzata Közgyűlése a 150/1997. (V. 27.) Kgy. sz. határozatában felhatalmazta a SZMJV polgármesterét a Szekszárd Városi Ifjúsági Érdekegyeztető Fórum (továbbiakban: **SZIÉF**) létrehozásával kapcsolatos együttműködési megállapodás aláírására.

A SZIÉF létrehozásáról szóló 1997. június 19-én kötött megállapodás értelmében „Szekszárd Megyei Jogú Város Közgyűlése a Fórum javaslattevő, véleményező, döntés-előkészítő jogkörét elismeri, a gyermek- és ifjúsági korosztályt érintő döntések meghozatalakor a testület konszenzus alapján kialakított álláspontját mérlegeli, figyelembe veszi, azokra épít.”

Az ifjúsággal foglalkozó civil szervezetekkel, valamint a korosztályt érintő ügyekkel a Polgármesteri Hivatalban egy fő: az ifjúsági és sport referens foglalkozik. Az ifjúsági és sport referens feladatai között szerepel a SZIÉF működésének koordinálása, programtervének, feladatainak figyelemmel kísérése.

A SZIÉF a fiatalokat érintő ügyek aktualitásakor ülésezik, ahol egyeztetnek a programokról, megvitatják az esetleges problémákat, valamint javaslatokat tesznek a fiatalokat érintő döntéshozatali folyamatokra.

A SZIÉF 2023-ban egyszer ülésezett, melyen Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata 2023. évi költségvetéséről szóló rendeletét ismerhette meg.

II.2. Együttműködés civil szervezetek és az önkormányzat között

A mindennapok során az aktuális ügyekben történt megkeresések esetében mind a polgármester és az alpolgármester úr, a bizottságok, mind a képviselők, mind a hivatal vezetői és dolgozói meghallgatták a civil szervezetek képviselőit és megtették a szükséges intézkedéseket, segítették munkájukat.

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata és a civil szféra kapcsolatát az informális kapcsolatokon túl, szerződések, megállapodások is szabályozzák, melyek közül 2023-ban az alábbiak voltak érvényben:

Ellátási szerződés önkormányzati feladatok ellátására

- Szent Anna Római Katolikus Gondnokság RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal,
- Mentálhigiénés Műhellyel
- Tolna Megyei Állat- és Természetvédő Alapítvánnyal.

Támogatási okiratok

2023-ban Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata 107 civil szervezetnek nyújtott támogatást (részletesen lásd 3. sz. melléklet).

Együttműködési megállapodások:

- Szent Erzsébet Caritas Alapítvánnyal,
- Szekszárdi Kutató-mentő Egyesülettel,
- Szekszárdi Polgárőr Egyesülettel,
- a Polip Ifjúsági Egyesülettel,
- Honvéd Hagyományőrző Egyesület Szekszárd Megyei Jogú Városi Tagozatával,
- SZEGZÁRD Veterán Vegyészek Baráti Társaságával,
- Lakható Szekszárdért Egyesülettel,
- és a Szekszárdi Civil Kerekasztallal.

Köznevelési megállapodás él az „Az Én Ovím” Alapítvánnyal.

Közművelődési megállapodás 2023-ban fennállt Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata és:

- a Tolna Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület,
- a Polip Ifjúsági Egyesület,
- A Harmadik Évezred Tolna Megyéje Egyesület,
- és az „Ifjú Szív” Magyarországi Német Nemzetiségi Néptáncegyüttes között.

Az előző évekhez hasonlóan Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Kultúra, Civil szervezetek, Városmarketing Bizottsága valamint Oktatás, Sport és Ifjúsági Bizottsága ülésein folyamatosan napirendre tűzte a civil szervezetek szakmai munkájára és terveikre vonatkozó beszámolóit. A 2023-as évben 50 civil szervezetet hallgatott meg a két bizottság.

II.2.1. Szekszárdi Civil Kerekasztal

A **Szekszárdi Civil Kerekasztal** (továbbiakban: **SZCK**) elnöke 2023-as évben is minden alkalommal megkapta a meghívót és az anyagot a civileket érintő bizottsági illetve a közgyűlési ülésekre.

A Civil Kerekasztal az együttműködés értelmében a következő fontosabb munkákat végezte:

- az önkormányzat rendszeresen kéri véleményüket a közterületek, utcák elnevezésével kapcsolatban,
- közgyűlésen és bizottsági üléseken részt vesznek amennyiben civilekkel kapcsolatos témákról esik szó,
- részt vesznek a civil közösségek rendezvényein, programjain,
- Önkéntesek napja program társszervezői és részesei,
- megszervezték a Civil Fórumot, ahol több civil szervezet vezetője és tagja is megjelent,
- minden évben támogatják az ÉLŐ SZERETET programsorozatot.

2024 évre terveik között szerepel több közösségi rendezvény szervezése, illetve szeretnének bevonni egyre több fiatalt, hogy érezzék meg a közösségek erejét, jelentőségét, fontosságát.

A Mentálhigiénés Műhely 2023-ban többször is kezdeményezte a Szekszárdi Civil Kerekasztal egykori elnökségénél a tisztújító plenáris ülés összehívását (mivel a Szekszárdi Civil Kerekasztal elnökségét a Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében már 2022 áprilisában kellett volna újra választani), de sajnálatos módon ez nem történt meg, és az év folyamán egyáltalán nem volt tapasztalható a működésük. Így a műhely évtizedeken keresztül biztosított inkubátor funkciója nem is valósulhatott meg.

II.2.2. Tolna Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ

A civil szervezetekkel történő kapcsolattartásban jelentős szerepet tölt be továbbra is a **Tolna Vármegyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ** - (továbbiakban: **CKSZK**), melyet 2021. január 1-től Tolna megyében a Dunamenti Polgári Egyesület (DUPI) működtet. 2023. január 20-án, Budapesten került sor a Civil Közösségi Szolgáltató Központ címek átadó ünnepségére, melyen eddigi munkájuk elismeréseként Berta Zoltán, az egyesület elnöke ismét átvehette az erről szóló oklevelet.

A CKSZK fő célkitűzése a civil szervezetek számára: adminisztrációs kötelezettségeik ellátására irányuló segítségnyújtás, széles körű tájékoztatási rendszer kiépítése és működtetése, egyénre szabott pénzügyi, gazdasági, jogi, forrásszerzési, adózási, informatikai és közhasznúsági tanácsadás, valamint a szervezetek és szektorok közötti együttműködés előre mozdítása. A sikeres együttműködés, a minél szélesebb körű szaktanácsadási és szolgáltatói tevékenység érdekében a 2021-es évben elkezdtek egy új Tolna Vármegyei Civil Adatbázist létrehozni. Ezt azóta is bővítik, aktualizálják, ennek segítségével a megyei civil szervezetek széleskörű elérhetőségét, valamint a gyors információáramlást biztosítják.

A náluk regisztrált szekszárdi székhelyű, vagy telephelyű civil szervezeteknek a rendezvényeikre szóló meghívókat, havi rendszerességgel hírleveleiket, valamint az önkormányzat kérésére az önkormányzat felhívásait és az önkormányzathoz érkező, a civileket érintő információkat is rendszeresen továbbítják.

A CKSZK a tavalyi évben is folyamatosan végezte, a civil szektor működésének szakmai támogatását, a civil szervezetek közötti együttműködés hatékonyabbá tételét, az állami támogatások felhasználásának elősegítését tanácsadásokkal, információs és infokommunikációs szolgáltatásokkal. Szekszárdon több olyan tájékoztató előadást, fórumot, képzést szerveztek mely a szervezetek érvényesülését, az egyesületek számára biztosított központi pályázati források minél eredményesebb lehívását nagyban segítette.

Az évente rendezett kb. 30-35 programjukból 2023-ban néhány a teljesség igénye nélkül:

- „NEA – 2022 évi forrásai terhére biztosított támogatások elszámolási kötelezettségei” című képzés 2023. március 21.
- „A civil szervezetek bejegyzési és változásbejegyzési eljárása során felmerülő általánosítható tapasztalatok. Hogyan lehet eredményesen benyújtani a kérelmet?” címmel információs napot szerveztek 2023.04.25.
- Városi Civil Alap pályázatokkal kapcsolatban tájékoztató fórum 2023. szeptember 6.
- CIVIL SZERVEZETI VEZETŐ WORKSHOP program 10 online alkalom 2023. szeptember 11. és november 29. között
- Adventi Civil Börze elnevezésű országos karácsonyi adománygyűjtő program - melynek során Tolna vármegyében a Szekszárdi Nagycsaládosok Egyesületének gyűjtöttek adományt
- Civil Info – NEA 2024

Továbbra is folytatják a fiatalok tájékoztatását és bevonását is a civil életbe. A civil létről, a civil szervezetekről tartottak tájékoztató tréningeket a Szekszárdi Garay János Gimnázium 9. osztályaiban. A jövőben a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karán is folytatják ezt a tevékenységet.

Két alkalommal civil véradást is szerveztek a Szekszárdi Területi Vérellátóval együttműködve.

A civil szervezetek képviselői elismerő hangon nyilatkoznak az iroda munkájáról, szakmaiságukról és a segítőkészségükről.

Az előzőekben felsoroltak is láttatják a CKSZK 2023-ban is jelentősen hozzájárult a köz- és civil szféra együttműködésének erősítéséhez.

II.2.3. Önkormányzati pályázatokban való együttműködés, Helyi Akció Csoport

2023-ban is tovább folytatódott a korábbi évekhez hasonlóan a civil szervezetekkel való együttműködés, kapcsolattartás pályázati szintén is: információk, támogatói nyilatkozatok és konzorciumi együttműködés formájában. A 2017-ben megkezdett közös pályázatok megvalósításán 2023-ban is együtt dolgozott önkormányzatunk a civil szervezetekkel, továbbá szorgalmazta és lehetővé tette, hogy az önszerveződő helyi közösségek egymással együttműködve, közös célokat és stratégiákat dolgozzanak ki, konkrét események, programok, pályázatok megvalósításában működjenek együtt új projektek keretében.

- A **TOP-6.4.1-15-SE1-2016-00001 „Kerékpárosbarát Szekszárd”** projektben partnerségi együttműködési megállapodást kötöttünk a Szekszárdi Kerékpáros Sport Egyesülettel a projekt tervezési és megvalósítási szakaszára.

Az egyesület részt vesz a szakmai rendezvényeken és véleményezte/szakmailag értékelte az elkészült terveket. A projekt 2023. év végén lezárult.

- **A TOP-6.9.1-16-SE1-2017-00001 „Élhetőbb városrész kialakítása közösségi összefogással Szekszárdon”** című projekt megvalósítása konzorciumi formában történik, ahol a konzorciumi vezető, és egyben a pályázó a Lakható Szekszárdért Közhasznú Egyesület volt 2020-ban, míg a konzorciumi partner Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata. Konzorcium vezető váltás megtörtént a Lakható Szekszárdért Közhasznú Egyesület helyébe a Szent Erzsébet Caritas Alapítvány lépett. Az átvezetés 2022-ben megtörtént. A pályázat 2023 decemberében sikeresen lezárásra került.

- **A TOP-7.1.1-16-2016-00079, Kulturális és közösségi fejlesztések Szekszárdon** c. projekt célja a **kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi közösségfejlesztési stratégiájához kapcsolódva.**

A Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programok Irányító Hatósága által meghirdetett, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) prioritási tengelye keretében elérhető közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD) megvalósítása érdekében Szekszárdon 2016. május 30-án alakult meg a **Helyi Akció Csoport (továbbiakban HACS)** szervezete.

A HACS-ban jelenleg Szekszárd MJV Önkormányzata és a Polgármesteri Hivatal mellett 5 civil szervezet és 5 vállalkozás szerepel. Kedvezményezett változás 2022-ben megtörtént, pályázatkezelő a Szekszárdi Közművelődési Nonprofit Kft. A pályázat 2023. nyarán sikeresen lezárásra került.

Civil szervezetek:

1. Lakható Szekszárdért Közhasznú Egyesület
2. Szekszárd-Újvárosi Római Katolikus Társaskör
3. Szekszárdi FITT Fiatalok Sportegyesülete
4. Szent Erzsébet Caritas Alapítvány
5. Vakok és Gyengénlátók Tolna Megyei Egyesülete

Vállalkozások:

1. Brain-Audit Kft.
2. Tarr Kft.
3. Tolnagro Kft.
4. Szekszárdi Vagyonkezelő Kft.
5. Gárdi és Társa Kft.

Ily módon a település különböző társadalmi csoportjai megfelelően képviseltetve voltak a szervezetben: a három szféra (köz, civil és üzleti) képviselete arányos.

- Az **MK_TSZ/169/2021 „Pumpapálya kialakítása Szekszárdon”, valamint az AOFK-1.2.1-21-2021-00039 „Országos Bringapark Program 2022 BMX, freestyle és Kerékpáros Triál pálya kialakítása Szekszárdon** pályázatok esetében a Fanatix Kerékpáros Egyesülettel dolgozunk együtt.

A Stratégiai és Tervezési Osztály projektjei:

Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS): TOP_Plusz-1.3.1-21-TL1-2022-00003

Támogatás: 80.000.000 Ft

Hosszas tervezést, széleskörű szakmai egyeztetést és lakossági véleményezést követően készült el Szekszárd Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája.

Felismerve, hogy az érintettek – szakmai és társadalmi szervezetek, a város és környékének köz-, gazdasági-és civil szereplői – aktív bevonása a garancia arra, hogy a város lakói elfogadják a fejlesztési célokat és programokat, valamint elkötelezetteké váljanak azok közösségként történő megvalósításában, folyamatos volt velük az együttműködés és adatkérés. A tanulmány véglegesítése előtt pedig lakossági fórumon lehetett véleményt nyilvánítani.

A város tehát széles körben szólította meg az itt élőket, hogy javaslataikat kérje a város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának összeállításához. A tervezetet sokan véleményezték, megfogalmazva saját ötleteiket, amelyek be is épültek a szakmai anyagba. Folyamatosan dolgoztak az elmúlt időszakban a stratégiai tervező munkacsoportok is a szakmai anyag fejezetein, illetve civil- és vállalkozói workshopokat hoztunk létre, ahol szintén lehetett véleményezni a munkanyagot.

II.2.4. Környezetvédelem

A 2023-as esztendőben a „Szépítsük együtt Szekszárdot!” mozgalom keretében az alábbi szemléletformáló programok valósultak meg:

A 2020. júniusában megalakult Szekszárdi Hulladék-kommandó a tavalyi évben is aktívan dolgozott az illegális szemetelés visszaszorításán. Az év során a lakosságtól, civil szerveződésektől érkezett hulladékgyűjtési szándékú megkereséseket a hivatal zsákokkal, kesztyűkkel támogatta, továbbá a főszervezőkkel egyeztetett gyűjtőponton lerakott, zsákolt hulladék elszállításáról is gondoskodott a város.

Az országos Hulladékvadász applikáción keresztül Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala az év során többször is értesült arról, hogy a város illetékességi területén illegális hulladéklerakást rögzítettek. A bejelentéseket az önkormányzat minden esetben kezelte.

Magyarországon 2011. óta rendezik meg a TeSzedd! akciót, amely ma már hazánk legnagyobb önkéntes mozgalmá. A program célja az ország megtisztítása az illegálisan lerakott, felelőtlenül eldobált szeméttől. 2023-as évben az – „Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért” akció ismét megrendezésre került. Az önkormányzat valamennyi helyi általános- és középiskolát megkereste azzal a szándékkal, hogy csatlakozzanak az akcióhoz. Az intézmények eleget tettek a kérésnek, így közel 1000 fő vett részt a szemétyűjtésben.

Tekintettel a városban megnövekedett zöldhulladék mennyiségére, Szekszárd város lakossága számára a 2019-es évtől kezdve rendszeres “rendkívüli zöldjárat” indult a zöldhulladék gyűjtésére.

2023-ben immár kilencedik alkalommal csatlakozott Szekszárd városa „A legszebb konyhakertek - Magyarország legszebb konyhakertjei” országos programhoz. A megmérettetésre kevés számban, de érkeztek nevezések. A program idei legfőbb üzenete: „Komposztáljunk-használjuk a komposztot!” kertben valósuljon meg a komposztálás bármilyen komposztálóval. Az elkészült komposztot lehetőleg a talajjavításon kívül talajtakarásra, a termőföld védelmére is használják. Előny, ha minél többféle anyagból készítik a komposztot.

A kiemelkedő portákat a Polgármesteri Hivatal által kijelölt bizottság értékelte és 2023 szeptemberében díjazásban részesítette.

Az önkormányzat és a civil szervezetek összefogása a környezetvédelem terén 2023-ban is folytatódott, főként a Zöldtárs Alapítványon keresztül. Az Európai Mobilitási Héthez csatlakozva megszervezésre került Szekszárdon is az Autómentes nap, azonban az egész napos esőzés miatt az sajnos 2023-évben az elmaradt.

SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület 2023-ben szervezett szurdik takarításokat és közösségi szemétszedést is, melyek során nem csak a közösség építése, hanem a környezetünk védelme is előtérbe került. A szemétszedés során a Csötönyi-völgyben nagy mennyiségű illegális hulladékot is felfedeztek, mellyel kapcsolatban hatósági intézkedésre is sor került.

II.2.5. Civil bűnmegelőzés

2023-ban a civil bűnmegelőzésben önkormányzatunkat hagyományosan a **Szekszárdi Polgárőr Egyesület**, a **Mentálhigiénés Műhely**, valamint a **SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület** segítette.

Közülük ellátási szerződés alapján a Mentálhigiénés Műhely vesz részt deklaráltan e fontos közfeladat ellátásában, de az egyesület jellegéből, a küldetéséből következően a civil bűnmegelőzésben a meghatározó szerepet a SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület és a Szekszárdi Polgárőr Egyesület tölti be városunkban.

SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület

Működésük során 2023-ban is elsődleges feladatuk a bűnmegelőzési tevékenységük volt. Ennek érdekében figyelő szolgálat szervezése a külterületi és mezőgazdasági ingatlanokon, ahol ezt a személyek biztonsága, vagy ingó- és ingatlan vagyontárgyak védelme leginkább indokolja.

Az Egyesület tagjai saját területüket tartják szemmel. Gyanús események, esetleges bűncselekmények során a terület tanyabizalmiját (akik az Egyesület önkéntesei) vagy közvetlenül a tanyabizalmi koordinátorokat hívják. Legfontosabb törekvésük a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása. A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró

termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. Összefogást kezdeményeztek a hatóságokkal és társszervekkel, hogy az eddigi működésük eredményeit sikerüljön megőrizni.

Tevékenységük lényege, hogy a közösség tagjai az átlagosnál jobban figyelnek egymásra és egymás értékeire. Azzal, hogy figyelnek egymásra, nyilvánvalóbbá válhatnak a gyanús dolgok és, ha megbizonyosodnak arról, hogy az általunk észlelt esetek törvénysértéshez vezetnek, értesítik az illetékest. A mozgalom biztonságot nyújt az egyénnek, a családnak akkor is, ha bármennyi időre elhagyja otthonát. A közösségi területen kialakított jelzőrendszer szükség esetén történő működtetése az azonnali segítségnyújtást biztosítja.

Az elmúlt években folyamatosan növekedett a jelzőrendszerbe regisztrált tanyatulajdonosok száma.

Az egyes területeken érintett gazdákkal és tanyatulajdonosokkal a völgyi gyűlések alkalmával értekeztek a feladatokról, lehetőségekről, egyes megoldandó problémákról. Összesen hat völgyi gyűlést tartottak 2023-ban. Ezt a fórunsorozatot a jövőben rendszeresen tervezik megtartani.

Egyesületük hivatalosan regisztrált önkéntes fogadó szervezet. A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően önkéntes szerződéssel a szervezet munkájában aktívan közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma 2023-ban 21 fő volt. Egyesületük önkéntesei 2023. évben összesen 2.420 munkaórát végeztek.

Tevékenységükről szóló részletes beszámolót a **5. sz. melléklet** tartalmazza.

A **Mentálhigiénés Műhely** közel másfél évtizede foglalkozik civil bűnmegelőzéssel abból a felismerésből kiindulva, hogy mind az áldozatok, mind az elkövetők, valamint a bekövetkező jogsértések és az okozott károk feltétlen hatást gyakorolnak az emberi lélekre, ami befolyásolja a **szubjektív biztonságérzetet**. Összhangban a 2013 novemberétől meghirdetett országos Bűnmegelőzési Stratégia új szemléletével, amely újfajta gondolkodásmód meghonosítását igényelte.

Bebizonyosodott, hogy a sikeres bűnmegelőzés része a testi és lelki egészségmegőrzésnek. A Mentálhigiénés Műhely tiszteletben tartja, hogy 2014-től a műhelyből kivált SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület tölti be a meghatározó szerepet a civil bűnmegelőzésben, ezért a hangsúly áttevődött a működésükben a **„nulladik típusú” prevencióra**, a szemlélet és tudat formálására, a **szubjektív biztonságérzet megerősítését** segítve. Az elmúlt évben is ebben a mederben végezték munkájukat.

Az EGÉSZ-SÉG Szabadegyetem XI. évfolyamán 2023-ban összesen 8 előadással tudta a bűnmegelőzéshez szükséges szemlélet- és tudatformálást (ismeret felújítást, korszerűsítést), a „nulladik típusú” prevenciót, illetve promóciót is szolgálni.

Az Őszinte Szó személyes segítő beszélgetések (242) is jelentős mértékben és intenzíven, személyre szabottan tudták segíteni a szubjektív biztonságérzet megteremtését, helyreállítását.

Amennyiben az Őszinte szó kliensei közül fény derül bármilyen jellegű abúzusra, a kliens a továbbiakban a Menedékpont Szolgálat team-je által részesül közvetlen vagy közvetett segítségben. 2023-ban szerencsére csak 2 személy esetében volt szükség a családon belüli erőszak miatt a Menedékpont segítségére.

A Mentálhigiénés Műhely Önkéntes szolgálat Nyugdíjas Tagozatának konzultációs alkalmai is jelentős mértékben járultak hozzá az idős korosztály szubjektív biztonságérzetének megerősítéséhez. Ez a korosztály is sajnos a veszélyeztetettek között van. Számukra nagyon sok minden okozhat depressziót, öngyilkossági hajlamot – betegségek, veszteségélmények, munkaképesség csökkenése, válsághelyzet, háború, de a nyugdíjkorhatár időszaka is veszteségélményekkel járhat. Heti két alkalommal, az év folyamán összességében 1522 tanácsadó beszélgetés segítette az idős emberek szubjektív biztonságérzetét megerősíteni.

A **Szekszárdi Polgárőr Egyesület** a 2023. évben igazoltan és dokumentálva 176 alkalommal látott el különböző szolgálatokat 86 esetben teljesítettek éjszakai bűnmegelőző járőrszolgálatot és 90 esetben nappali, rendezvénybiztosító, illetve egyéb szolgálatot. Folyamatosan láttak el eseti 1-2 órás szolgálatot is a közbiztonság javítása és a lakosság biztonságérzete növelése érdekében. Az egyéni saját és hatóságokkal eltöltött szolgálatok ideje az előző évek eredményeihez képest kiemelkedőek.

Együttműködő partnereikkel rendszeresen akciókban vesznek részt. Számos alkalommal végeztek a Rendőrséggel közösen fokozott közúti ellenőrzést, segítettek balesetek helyszíneinek biztosításában, eltűnt személy felkutatásában, hatóságok által összehangolt szórakozó helyekre vonatkozó ellenőrzésekben. A NAV Vám- és Pénzügyőreivel is több alkalommal részt vettek akcióban, hatósági tanúként. A Közlekedésrendészeti Osztály rendőreivel havonta 1-2 alkalommal a szekszárdi Kapitanyság KMB alosztályával minden héten egy alkalommal közös járőrözést végeznek. A hatóságokkal egyre szorosabb az együttműködésük, és lehetőség szerint bővítik is a közös szolgálatok számát.

Az Önkormányzat felkéréseinek kivétel nélkül eleget tesznek, a Hatósági Irodával folyamatosan egyeztetik a vendéglátóhelyek körüli rendzavarásokat. Különös figyelmet fordítanak bűnmegelőző járőrszolgálataik során az Önkormányzat tulajdonát képező ingatlanok ellenőrzésére. /Ipari park, játszótérek, műemlékek/.

A városi rendezvényeken lehetőség szerint részt vesznek, ekkor egyesületük tagjai mindig láthatósági mellényben, formaruhában látnak el szolgálatokat.

Az éjszakai járőr útvonalukat mindig az igények és a felmerült bűnügyi esetek területei érintésével alakítják ki. A bejelentések figyelembevételével így belekerültek a játszótérek, külterületek, garázs sorok, boltok, üzletek, valamint a vöröskereszt irodája is.

Lakossági bejelentések és megkeresések is egyre sűrűbben érkeznek be központjukba, amiket egyesével meg is vizsgálnak, és lehetőség szerint segítenek.

Ezekén felül érintik még az ipari park területén elhelyezkedő objektumokat, vállalkozások telephelyeit, önkormányzati épületeket, iskolák, óvodák területeit.

Iskolai rendezvényekre is ellátogatnak, vannak iskolák, akik már ezt külön kérik is.

A tavalyi év különösen kiemelt volt az iskolák előtti területek érintésével történt járőrözések tekintetében, és az átkelő helyek biztosításában. Több iskola jelezte igényli jelenlétüket a különböző bálók, rendezvények ideje alatt, e felkéréseket maradéktalanul teljesítették. Az idei évben is több iskola előtt szerveztek, láttak el szolgálatot különös tekintettel a reggeli csúcsforgalom idejére.

Működtetik ügyeleti központjukat éjjel-nappal hívható +36-30/625 4400 telefonszámmal, és személyesen is várnak irodájukban minden kedves érdeklődőt, és segítségre szoruló, bajbajutott állampolgárt.

Továbbra is nagy sikerrel működik 9 fő tag részvételével az egyesületük motoros tagozata. 2023.06.04. én 9 fő sikeres F3 kategória megújító vizsgát tett. Csatlakoztak az országos tagozathoz és a megfelelő képzéseken részt vesznek. A tagok mindegyike rendelkezik nagymotorral, mellyel a rendezvények biztosításánál hatékonyan tudnak eljárni. Nagyon sok rendezvényre már hívják őket.

II.2.6. Szociális terület, gyermek és ifjúságvédelem

2023-ban városunkban a **szociális feladatok** ellátásában és a **gyermek- és ifjúságvédelem** területén továbbra is hatékony együttműködés valósult meg a civil szervezetekkel.

A 2023-as évben az időskorúak és a szociálisan hátrányos helyzetben élők megsegítésével a továbbra is jelentős szolgálatot teljesítettek a civil szervezetek.

A **Szent Erzsébet Caritas Alapítvány** 1995 óta karitatív-szociális szolgálatot végez önkéntesek és egy irodavezető segítségével.

Karitatív-szociális feladatok 2023-ban

Karitás Iroda – 28 éve folyamatosan nyitva áll a rászoruló emberek előtt. Regisztrált ügyfelek száma 1.624 fő, számuk folyamatosan növekszik, idén 35 fővel. Megbízhatóságuk rendszeres nyitva tartásukban és segíteni akarásukban gyökerezik. 24 fő bejegyzett önkéntessel és egy heti 20 órában foglalkoztatott irodavezetővel dolgoznak. Heti kétszer, 4 órában 2-3 önkéntes áll ügyfelek rendelkezésére. Minden nap 4 órában az irodavezető látja el a szervező szolgálatot. **2.705** esetben láttak el ügyfelet pénzbeli és tárgybeli juttatásokkal, pályázati pénzekből, perselypénzből, szja 1%-ból és adományokból nyújtottak gyors segélyt és támogatást.

A Karitás Iroda munkája:

Pályázatok

- 5 jelentősebb pályázatot nyújtottak be tárgyévben, melyek közül 4 sikerrel zárult.
- 2022. április 7-től 2023. december 15-ig a TOP 6.9.1. Élhetőbb Városrész Kialakítása Szekszárdon elnevezésű projekt keretében az akcióterületen élő lakossággal szembeni diszkrimináció csökkentése, társadalmi hátrányok kompenzálása érdekében szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, antidiszkriminációs és közbiztonsági programokat valósítottak meg, melyeket a jövőben is szeretnének biztosítani. Fontosnak tartják az érzékenyítést, a kommunikáció fejlesztését, a személyes kompetenciák és készségek átadását, valamint a megfelelő coping stratégiák kialakítását, ezért a pályázat befejezése után is folyamatos Alapítványuk szakmai munkája és jelenléte a szegregátumban.

Adománygyűjtés

- **Országos szervezésű Karitás gyűjtés** során az összegyűlt adományból 50 db élelmiszer-csomagot osztottak ki a rászoruló családok számára.

- **CBA Élelmiszer gyűjtés** során várták a felajánlásokat önkénteseik az üzletben, melynek köszönhetően 40 élelmiszercsomagnak elegendő élelmet gyűjtöttek össze, s az adventi időszakban és utána osztottak ki.

- **Egyéb gyűjtések, adományok:** édességet, játékokat, mesekönyveket, tisztálkodási szereket, téli ruhákat oszthattak a Tolna Megyei Kormányhivatal és a NAV Tolna Megyei Adó- és Vámigazgatóság munkatársainak jóvoltából.

Missziók

- Hajléktalanok visszailleszkedését folyamatosan támogatták rendkívüli ruhasegélyekkel, megkülönböztetett élelmiszercsomagokkal, edények, pokrócok, ágyneműk, hálósákok adományozásával.

- Lelki gondozást végeznek idősoththonokban, saját otthonban, kórházban.

Rendezvények

- Hagyományaikhoz híven decemberben szeretetvendégségre hívták a Szekszárd és vonzaskörében élő, Alapítványuk által nyilvántartott rászorulókat. Az adventi időszakban 80 rászorulóknak tartottak műsoros rendezvényt, mely után vendégül látták őket és ajándékcsomagokat osztottak. Karácsonykor további 80 nélkülözőnek melegített és édességet osztott önkéntesük.

Közösségformálás

- Közösségük megerősítését havi összejöveteleik, a nagybőjti lelki délután, keresztút, májusi és októberi rózsafűzér imádságon való részvétel, Erzsébet napi szentmise fogadalomtétellel és kenyérosztással, illetve roráté szolgálta. Júniusban zárandokkirándulást szerveztek Kalocsára, s megtekintették az érsekség látnivalóit. Egy Dunaparti ebédrel zárták az utat.

Együttműködés

- Szoros együttműködésben dolgoztak egészségügyi, szociális, oktatási intézményekkel és civil szervezetekkel, mint például a Kórházi Lelkészség, Családsegítők, CSAO, Kék Madár Alapítvány, Szt. József Iskolaközpont, Szekszárdi Kolping Katolikus Szakképző Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola.

Összefoglalva

- 2023. év során önkénteseik összesen ledolgozott óráinak száma **1787 óra** volt.

- **2.705 alkalommal** láttak el ügyfelet ruha és élelmiszerosztással. Ruhából 720 alkalom során összesen **6.495 kg**-ot osztottak szét.

- Az év során saját forrásból, valamint adományokból **1.985 db** élelmiszercsomagot osztottak. Ez magában foglalja a 200 db 2.000 Ft-os és 300 db 5.000 Ft-os élelmiszeralványt is. A csomagok általában 2 - 6 kg élelmiszert tartalmaztak. A karácsonyt megelőző időszakban **300 db** vitaminszendvicset, **80 adag melegített** és édességet osztottak a rászorulóknak, és 3 idősoththonban édességgel ajándékozták meg a lakókat.

- Segélyt nyújtottak az alábbi alapító okiratukban meghatározott célokhoz: gyógyszerkiváltás, temetési segély, tűzifa, lakhatási támogatás, gázpalackcsere, vetőmag, Béres csepp, pelenka, WC papír, papír zsebkendő, palánták, telefonok, iskolai étkezési támogatás, iskolakezdési támogatás és számla kiegyenlítés.

- Adományaik között volt továbbá 1 db ágyneműtartó, 2 db nagyszőnyeg, 3 db konyhai asztal, 5 db konyhai szék.

A **SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület** számára a szociális szolgáltatás folyamatos tevékenység. Az Alapszabályukban foglaltak szerint az Egyesület feladatának tekinti, hogy elsősorban Szekszárd Város kül- és mezőgazdasági területein élő szociálisan rászoruló családokkal és idős emberekkel való kapcsolattartást, szükség esetén a fizikai segítségnyújtást is elvégzik (bevásárlás, hókotrás, iszaptakarítás, tűzifa vágás és — osztás, stb.).

A tanyavilág közvetlenül a belterületi határoktól indul, és négy körzetre szokás osztani. A nagy kiterjedésű tanyavilág közel 6000 tanyából áll. A külterületi tanyavilág csak sokszor nehezen járható földúton, szurdokokon, lösz mélyutakon közelíthető meg. Nagyobb esőzések után a lösz partfalak omlásai jelentősen megnehezítik egyes területek megközelítését. A külterületen villamos hálózat elérhető, más infrastruktúra azonban nincs kiépítve. Hivatalos felmérés nem készült a tanyavilágban életvitelszerűen élő lakosságról, azt a Szekszárdi Rendőrkapitányság kérésére az Egyesület készítette el 2014-ben, mely alapján 960 fő életvitelszerűen élő térépezek fel, akiknek legjelentősebb része időskorú vagy szociálisan rászoruló. A területen tanyagondnoki tevékenység nem működik, az Önkormányzat a mezőri szolgáltatás keretében lát el feladatokat.

A SZŐLŐ-SZEM Egyesület 2023-ban is folytatta szociális tevékenységét, melyet a Gondosóra programhoz való csatlakozással is segített. Számos idős kint élőknek segítettek a programban történő regisztrációban, és a Gondosóra beüzemelésében.

Gyermek- és ifjúságvédelem - Polip Ifjúsági Egyesület

A Polip Ifjúsági Egyesületet fiatalok és ifjúságfejlesztők alapították 2004-ben, amely folytatta az 1998-ban létrehozott Polip Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda tevékenységét. 2007 óta Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatával feladat-ellátási szerződés alapján működnek együtt, illetve 2017 óta közművelődési megállapodás keretében közművelődési feladatokat is ellátnak.

Céljuk a fiatalok igényeire épített segítségnyújtás a mindennapi életük során felvetődő problémáik megoldásában. Személyes és közösségi kompetenciáik élményalapú fejlesztése, felkészítés az aktív társadalmi szerepre, hogy cselekvő, tudatos résztvevői legyenek sorsuk, életük alakításának, kiteljesítésének. Találkozási lehetőséget biztosítanak, és értékteremtő programokat szerveznek a fiatalokkal közösen. Szekszárd központjában található irodájukban és közösségi terük számos szolgáltatást nyújt a gyermek, az ifjúsági és a fiatal felnőtt korosztály számára.

Az önkéntesség (hazai és külföldi) központi szerepet tölt be egyesületünk életében, 5 állandó önkéntes fiatal segíti munkájukat.

Fiatalok érdekképviseletének támogatása:

- Nemzeti Ifjúsági Tanács tagja,
- Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzatok Társasága – partnerség,
- Szekszárdi Ifjúsági Önkormányzat (SZIFÖN)- szakmai támogatása
- Szekszárdi Civil Ifjúsági Fórum alapító tag

Nemzetközi kapcsolatok, külföldi partnerszervezetekkel aktív részvétel különböző projektekben.

ESC külföldi önkéntesek fogadása, koordinálása

Értékteremtő szabadidős programok:

- Tréning jellegű rendezvények, programok a fiataloknak, fiatalokkal foglalkozó szakembereknek: Erasmus+ képzés, Tolna Megyei Diákszövetség-Diákönkormányzati konferencia, Demokrácia Tábor, Önkéntes felkészítés
- Felkereső ifjúsági munka, kitelepülés: Diáknapok, iskolai foglalkozások, osztályfőnöki órák, diákönkormányzati ülések, falunapok, angol nyelvi órák, városi rendezvények, partnerszervezetek rendezvényei

Rendezvények:

- Nyárnyitó Kavalkád a Polippal
- Interkulturális napok
- Társalgási Klubok (angol, német)

A Polip Ifjúsági Egyesület 2023-ben több rendezvényt tartott a szekszárdi gyermekek és fiatalok részére, illetve a Polip Ifjúsági Iroda működésének 25. évfordulója kapcsán bemutatta eredményeit.

A PLACC Közösségi Tér 2022 novembere óta zárva tart, ezért egyesületük a napi működést home office-ban és iroda bérlettel oldotta meg. A 2023.08.19-i POLIP 25 rendezvény lebonyolításához a PLACC közösségi tér használatát térítésmentesen biztosította a Babits Mihály Kulturális Központ. A többi rendezvényüket az iskolákban, partner intézményekben valósították meg illetve az online térben.

Kiemelt rendezvényeik a teljesség igénye nélkül 2023-ban, más civil szervezetek közreműködésével:

2023.08.19. 16.00 POLIP 25 – találkozó, kerekasztal beszélgetés, kiállítás – PLACC

A Polip Ifjúsági Iroda 1998-2023. közötti tevékenységét mutatta be az esemény, a meghívott résztvevők egy-egy időszakban meghatározó szerepet tölthettek be a Polip és a SZIFÖN működésében, a szekszárdi ifjúsági munka területén. A 25 éves időszak fotóanyagát és dokumentációját 5 éves időszakokra bontva dolgozták fel, Harmat Péter az első SZIFÖN diákpolgármester facilitálta a beszélgetést, amely során a generációk közötti együttműködést, ifjúsági tevékenységeket, motivációt elemezték, az újdonságát és az egyéni életutakra gyakorolt hatását is megosztották a résztvevők. A Polip egy olyan találkozási pont volt a fiatalok számára, ahol a különböző érdeklődésű, aktív fiatalok egymást erősítve hoztak létre minőségi szabadidős programokat (pl. önkéntes tevékenységek, SLAM poetry) a helyi közösség számára. A nem-formális tanulási módszerek, csoportmunka, projektmunka, kooperatív tanulás, a fiatalokra való odafigyelés, első írások saját újságban való megjelentetése (PolipÚjdonság). Ezeknek a módszereknek, nemzetközi programoknak, ifjúsági cseréknek, külföldi önkénteseknek a megjelenése a városban a 90-es évek végén újszerűségével nagy hatást gyakorolt a fiatalokra, megelőzte a korát.

2023.08.19. 17.00 Nyári Kavalkád – táncos, zenés, interaktív civil szervezeti bemutatóval – PLACC

Közös rendezvény a SZIFÖN-nel, helyszín a PLACC-on, a civil partnerek bevonásával, táncos és zenés bemutatókkal. Wigand Barnabás diákpolgármester, Sörös Hanna alpolgármester és Barabás Patrik SZIFÖN tagok aktívan részt vettek a program megvalósításában.

Az eseményen felléptek: a MESZ Dance, az MMS - Mozgásművészeti Stúdió, a B18 zenekar, a Neonverebek együttes és Huszti László, aki ukulelén játszott.

2023. 09.29. Sportos leszek! – sportágválasztó – Sportcsarnok

A városi rendezvényen a SZIFÖN és Polip önkéntesei vettek részt koordinálóként, az város ifjúsági referense irányításával sikeres rendezvényen ismerkedtek meg a különböző sportágakkal a fiatalok. Babits Ált. Iskola, Dienes Ált. Iskola, PTE Gyakorló Ált. Iskola, Szent József Katolikus Ált. Iskola, Szekszárdi EGYMI, TMSZC Hunyadi M. Technikum, DASZC Csapó D. Technikum, I. Béla Gimnázium, Szedresi Nevelőotthon.

2023.12.14. Ajándék foglalkozás a Családok Átmeneti Otthona lakóinak – adománygyűjtés
A Családok Átmeneti Otthona lakóinak ruha és cipő adományt gyűjtöttek, melyet egy kézműves foglalkozást követően adtak át az otthon lakóinak. A foglalkozáshoz használt eszközöket – filctollak, színes ceruzák – is ajándékba vitték, illetve saját készítésű mézeskaláccsal is készültek.

2023. 12. 15. Ajándékkészítés- ajándékműsor a Gyermekeketthon lakóinak

II.2.7. Rendezvények

Mészöly Miklós Emléknep 2024. január 19-én, huszadik alkalommal került megrendezésre a PAD Irodalmi, Művészeti és Kulturális Egyesülettel.

Az **Idősek Világnapján** önkormányzatunk két színvonalas előadással kedveskedett a városban élő székelyeknek.

Az **Önkéntesek Napja** rendhagyó módon került megrendezésre **2023. szeptember 23-án**, az Önkéntesség Világnapját (szept.21.) követő szombaton a Mentálhigiénés Műhely szervezésében.

A Szent István térre meghirdetett szabadtéri rendezvényen bemutatkozásra jelentkező civil szervezetek, közösségek száma öröndetes módon jóval meghaladta az előző években tapasztalt számot. A fellépő együttesek, csoportok is nagy odaadással készültek erre a jeles napra. Szombat hajnalra viszont olyan erős, esős viharjelzés jelent meg, hogy sajnos le kellett mondani az utolsó percekben a szabadtéri programokról. Mivel esőhelyszínként csak délutánra tudta biztosítani a Babits Mihály Kulturális Központ a márványtermet, ezért csak a **Hála-Gála** tudott megvalósulni. Dicséretes összefogással így is 13 szervezet vállalta, hogy kitelepül és jelenlétével emeli a díjátadó fényét. A rendezvényt az önkormányzat részéről Csötönyi László, a Kultúra, Civil szervezetek és Városmarketing Bizottság Elnöke nyitotta meg.

civiltáj2024

Az önkéntesség, önzetlen segítség örömteli, őszinte érdeklődés mellett megvalósult ünnepét a Mentálhigiénés Műhely felkérésére a Szekszárdi Mozgásművészeti Stúdió és egyéni fellépők színesítették és tették emlékezetesen széppé, méltóságteljessé.

A rendhagyó körülmények között megrendezésre került **Hála Gála** keretében ismét Szomjú-díjjal - melyet 2002-ben alapított a Mentálhigiénés Műhely - jutalmazták az önkéntes tevékenységet. 2023-ban egyéni kategóriában két fő vette át a díjat: **Bathó Lászlóné és Vigh Ferencné**. Közösségi kategóriában a **Szekszárd-Alsóvárosi Római Katolikus Közhasznú Egyesület** lett megérdemelten a díj boldog tulajdonosa.

A rendezvény technikai háttérét a Babits Mihály Kulturális Központ biztosította.

A Hála-Gálán a mostoha időjárás ellenére fellépőkkel, önkéntesekkel együtt **105 fő** vett részt.

2023-ban a Mentálhigiénés Műhely és a város lakóinak érezhető öröme a hagyományos „mentális” rendezvények tekintetében talán a legkedveltebb karácsonyváró **„Élő Szeretetet Embertársainknak!”** szabadtéri programsorozatot ismét sikerült a Garay téren megtartani a Magyarországi Német Színházzal (DBU) közös szervezésben.

Az „Élő szeretet Embertársainknak!” program beépült a Babits Mihály Kulturális Központ által koordinált Szekszárdi Adventbe.

A példaértékű együttműködésnek köszönhetően december 7-15. közötti hétköznapiakon (hétfő - péntek) 16.30 órától 2-2.5 órán keresztül 633 fő szereplővel, és 35 fő önkéntes segítő közreműködésével színes, változatos adventi programok valósultak meg a Garay téren. A városból és városon kívülről érkező szereplők kivétel nélkül mindannyian önkéntes munkában vállalták a fellépéseket, még az esős napokon is megvalósultak a programok.

A műsorokon túlmenően az I. Béla gimnázium dákjai ismét szeretet-csomagokat készítettek és adtak át a hőgyészi gyermekotthon lakóinak, az Illyés Gyula Könyvtár pedig a VIII.sz Különleges Gyermekotthonnak állított össze könyvadományt.

A támogatóknak köszönhetően minden szereplőt vendégül tudtak látni a szervezők és jelképes ajándékot is kaptak. A gyermekek nagy öröme a Mikulással minden nap tudtak találkozni és a zsákjából édességhez jutni. Ez a vállalkozók, magánszemélyek, szakképző intézmények mellett több civil szervezet adományának is köszönhető volt (Bukovinai Székelyek Szekszárdi Egyesülete, Dicity Dezső Kertbarátkör, Lelki Egészségünkért Szekszárd Alapítvány, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szekszárdi Csoportja, Rotary Club Szekszárd, Zöldtárs Alapítvány).

A szabadtéri alkalmak mellett a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház Pszichiátriai Osztályának ismét szerveztek karácsonyi programokat, 2 alkalommal melengették meg ezáltal a betegek szívét. Továbbá sikerült pavilont biztosítani számukra a téren az adománygyűjtéshez.

A Tolna Megyei Koriphorgoló Kör önkéntesei esténként jelentős adományt tudtak gyűjteni a Koraszülöttek Országos Egyesülete számára.

Igazán örülhettünk annak, hogy a példaértékű, karizmatikus, széles körű összefogással megvalósult „mentál” civil rendezvény a szereplőkkel együtt **1700** embertársunknak nyújtott emlékezetesen szép szabadtéri adventi élményt.

A civil szervezetek (2023-ban 11 szervezet) az év folyamán jelentős mértékben bekapcsolódtak a **Babits Mihály Kulturális Központ** által szervezett kulturális programokba is. A rendezvényeken történő térítésmentes közreműködésüket mutatja be a **6. sz. melléklet**. Figyelemre méltó az együttműködő civil szervezetek, művészeti együttesek szolgálatainak forintosított értéke (1 950 000,- Ft), amellyel a Közművelődési Szolgáltató Nonprofit Kft. felkérésére hozzájárultak a közművelődési programok gazdagításához.

A **Szekszárdi Sportközpont Nonprofit Kft.** vezetése is - a lehetőségekhez alkalmazkodva – igyekezett bevonni a civil szervezeteket a nagy **sportrendezvények** szervezésébe és lebonyolításába:

1. Területi Liga Atlétika Verseny U14-16

Időpont: 2023.06.03-04.

Részvevő szervezetek: Szekszárdi Sportközpont NKft., Magyar Atlétikai Szövetség

2. KöAP Dél-Dunántúli U12 egyéni verseny

Időpont: 2023.06.05.

Részvevő szervezetek: Szekszárdi Sportközpont NKft., Magyar Atlétikai Szövetség

3. Sportágválasztó 2023.

Időpont: 2023.09.25.

Részvevő szervezetek: Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata, Szekszárdi Sportközpont NKft., saját szakosztályaink, KSC, FGKC, UFC, Zöld Jég Egyesület, Alisca Taekwondo Klub, Dynamic TC, Fanatix Mountain Bike Club Szekszárd, Fehérlófia SE, Hikari Aikido, Iberican Táncegyesület, Szekszárdi Mozgásművészeti Stúdió, Magyar Postagalamb SE M-09 Szekszárd, MESZ, Szekszárd Kórház Sportkör, Szekszárdi Rádió Klub, Unio Box Team, Yorgos SE, Szekszárdi Muay Thai SE

4. Berta Tibor Emlékverseny

Időpont: 2023.10.14.

Részvevő szervezetek: Szekszárdi Sportközpont NKft., Dynamic Triatlon Club

5. 49. Gemenc Nagydíj

Időpont: 2023.07.14-16.

Részvevő szervezetek: Szekszárdi Sportközpont NKft., Szekszárdi Kerékpáros Sport Egyesület, Magyar Kerékpáros Szövetség

SZMJV önkormányzata méltán büszke arra, hogy a város nagyrendezvényeinek és további számos kulturális rendezvényének színvonalát évről évre nemzetközi rangra emelik **Szekszárd Megyei Jogú Város Kiemelkedő Művészeti Együtteseinek** fellépései és társrendezvényei.

SZMJV Kiemelkedő Művészeti Együtteseinek 2023-ban a következők voltak:

- Bartina Néptáncgyűttes
- Gagliarda Kamarakórus
- "Ifjú Szív" Magyarországi Német Nemzetiségi Néptáncgyűttes
- Ifjúsági Fúvószenekar Szekszárd
- Liszt Ferenc Pedagógus Kórus

- „Mondschein” Szekszárdi Német Nemzetiségi Kórus
- „PAD” Irodalmi, Kulturális és Művészeti Egyesület
- Szekszárd Big Band
- Szekszárdi Gárdonyi Zoltán Református Együttes
- Szekszárdi Gitárkvartett
- Szekszárdi Kamarazenekar
- Szekszárdi Madrigálkórus
- Szekszárdi Mozgásművészeti Stúdió
- Szekszárdi Német Nemzetiségi Tűzoltó Fúvószenekar (Alisca Brass Band)
- Szekszárd Jazz Quartet
- Szekszárd Junior Stars Big Band
- Tücsök Zenés Színpad

Szekszárd Kiemelkedő Művészeti Együttesei 2023-ban is jelentősen gazdagították a város kulturális életét. Művészeti- és közösségépítő tevékenységükkel folyamatosan új értéket teremtenek városunkban.

II.3. Együttműködés civil szervezetek és a versenyszféra közt

A civil szervezetek és a versenyszféra közötti kapcsolatok erősítése érdekében az önkormányzat a két szektor közvetlen kapcsolatfelvételét, közös pályázatok beadását szorgalmazta 2023-ban is mindkét irányban.

A két szféra közötti kapcsolatok erősítésében jelentős szerepet tölt be a Szekszárdi Helyi Közösség Akciócsoport (HACS), melynek alapító tagjai között megtalálható Szekszárd MJV Önkormányzata és a Polgármesteri Hivatal mellett öt vállalkozás és öt civil szervezet is.

A Tolna Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ és a Szekszárdi Civil Kerekasztal is jelentős feladatának tekintette, hogy hatékony együttműködésekkel sikerüljön kialakítani a civil és a gazdasági szféra helyi szereplőivel.

III. Feltételrendszer

III. 1. Támogatási formák

III.1.1. Pénzügyi támogatás

A pénzügyi támogatás szabályait a közpénzek felhasználásának átláthatóságáról, valamint az államháztartáson kívüli források átadásáról és átvételéről szóló önkormányzati rendeletben szabályozta a közgyűlés.

Az önkormányzat költségvetési rendeletében határozta meg a bizottsági keretek nagyságát. 2023-ban az Oktatás, Sport és Ifjúsági Bizottság 35.000 eFt, a Kultúra, Civil Szervezetek, Városmarketing Bizottság pedig 19.000 eFt felett rendelkezhetett.

A bizottsági keretek pályázatok közötti felosztásáról és az esetenkénti támogatásokról a bizottságok döntöttek.

A 2023-ban a civil szervezeteknek nyújtott közvetlen pénzügyi támogatásokat a 2. és a 3. sz. mellékletek foglalják össze.

A kimutatás szerint **(3. sz. melléklet)** 107 civil szervezet részesült összesen 107 504 492 Ft közvetlen pénzbeli támogatásban (támogatói okiratok alapján átutalt összegek).

A **2. sz. melléklet** kördiagramja bemutatja, hogy a közvetlen pénzügyi támogatások teljes összege miként oszlik meg a különböző kategóriájú civil szervezetek között.

2023-ban tizenkilencedik alkalommal került sor a civil szervezetek számára pályázati keret **(Civil Keret)** kiírására, 7.000 eFt-os kerettel.

A keretből a Kultúra, Civil szervezetek, Városmarketing Bizottság, valamint a Közgyűlés 31 egyesületet és 13 alapítványt támogatott. A megítélt támogatási összegek 50.000-450.000,- Ft között mozogtak.

A közvetlen pénzügyi támogatások az előző évekhez hasonlóan elsősorban a civil szervezetek működését segítették.

A civil szervezetek 2023. évi pénzbeli támogatását összefoglaló a **2. és a 3. sz. mellékletek** hitelesen tükrözik, hogy Szekszárdon a rendkívüli helyzet ellenére igen jelentős összegekhez jutott a civil szektor a bizottsági keretekből, önkormányzati pályázatokból, a költségvetésből.

A **2. sz. melléklet** táblázatában Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata által a civil szervezeteknek nyújtott pénzbeli támogatás alakulása látható, melynek összértéke 2023-ban 107 504 492,- Ft volt. (előző évben 72 395 500,- Ft)

A 2023-as évben pénzbeli juttatások mellett jelentős volt a közvetett támogatás is, melynek összege 125 775 151,- Ft volt **(4. sz. melléklet)**.

Az előző évben ez a támogatási összeg 218 958 754,- Ft,- Ft volt.

Mindent összevetve megállapítható, hogy önkormányzatunk az elmúlt évben **233 279 643,- Ft** támogatást nyújtott a civil szervezeteknek **(1. sz. melléklet)**

A mellékletek adataiból és kimutatásaiból egyértelműen megállapítható, hogy Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata 2023-ban is elkötelezett volt, és törekedett a civil szervezetek számára a nehézségek ellenére is a lehető legméltányosabb mértékű támogatást biztosítani.

III.1.2. Az infrastrukturális támogatás

Önkormányzatunk a civil szervezetek működéséhez, együttműködéséhez szükséges infrastrukturális feltételek biztosításában is közreműködött, főként közművelődési intézményein (Babits Mihály Kulturális Központ, Wosinsky Mór Megyei Múzeum) és a Szekszárdi Sportközpont Nonprofit Kft-n keresztül.

Az inkubátor funkciót a térbeli adottságai függvényében a Tolna Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ is segítette.

Valójában már 2022 óta teljes körűen a Mentálhigiénés Műhely látja el a **MÁV Állomás Civil Közösségi Tér** fenntartásával, koordinálásával kapcsolatos feladatokat.

A MÁV Állomás Civil Közösségi Tér a korábbi évekhez hasonlóan egész évben díjmentesen rendelkezésre állt azon civil szervezetek számára, akik elfogadták a terem- és kulcshasználat feltételeit.

2023-ban tovább nőtt az igény a tér használata iránt. Új szervezatként jelent meg a Sor Páji Pe Lulugyi Egyesület, mely cigány gyerekek táncoktatásával, tehetség gondozásával foglalkozik és a városban sehol nem kaptak ingyenes helyszínt a próbáikhoz. Rendszeres teremhasználati joggal rendelkeztek és tartottak foglalkozásokat az előző évekhez hasonlóan az Anonim Alkoholisták (AA), az Al-Anon és) önségítő csoportok, a Gyöngysor Alapítvány, a Művészet terápiás csoport, a „Segíts Rajtam!” Hátrányos Helyzetűekért Alapítvány és a Bárka Művészeti Szalon.

A Narkotix- Anonimus (NA) önségítő csoportot év közben befogadta az evangélikus közösség, így az ő időpontjuk felszabadult.

Különösen nagy volt az igény és az aktivitás az önségítő csoportok közül a vasúti terem adta lehetőségekre az anonim alkoholisták részéről. Hatalmas előny az elhelyezkedése, a vidékről érkezők szinte azonnal a csoportjuk helyszínére érkeznek, akár autóbusszal, akár vonattal közlekednek. A csoportok egymással való kapcsolata kiváló. Segítik egymást a netán felmerülő nehézségekben, vagy a terem időpont átadásával.

Az anonim (AA, AA lépésgyűlés, AL-ANON) igénybevevők száma hetente átlagosan 70 fő volt, az évre kivetítve 3600 fő.

A Bárka Művészeti Szalon tagjai 26 alkalommal szombat délelőttönként 9 fővel alkottak a helyszínen, éves szinten 234 fő vett részt a közös festésen.

A Gyöngysor Alapítvány működéséről, teremhasználatáról nincs hiteles információnk.

A „Segíts Rajtam!” Hátrányos Helyzetűekért Alapítvány összesen 7 alkalommal 325 fővel vette igénybe a teret.

A Sor Páji Pe Lulugyi 25 alkalommal tartotta próbáit a civil térben, alkalmanként 5 gyermek táncossal, akik országos versenyen szép helyezést értek el.

A Mentálhigiénés Műhely folyamatosan nyitott az új jelentkezők és nonprofit programok fogadására, de Martin János egyesületi tagjuk halála óta komoly gondot, egyre nehezebb feladatot jelent számukra a MÁV Állomás Civil Tér koordinációs feladatainak ellátása.

A Babits Mihály Kulturális Központban, a Szekszárdi Sportközpont Nonprofit Kft-ben és a közgyűjteményi, köznevelési intézményeinkben 2023-ban is működési tereket kaptak ingyen, illetve csökkentett térítési díj ellenében a civil szervezetek a járványhelyzeti illetve a rezsi árak emelkedése miatti korlátozások függvényében (4. sz. melléklet).

Az intézményeknél vezetett nyilvántartásoknak köszönhetően hitelesen követhető és áttekinthető hogy a természetbeni kedvezményes juttatások forintosított értéke 2023-ban 41 823 751,- Ft. (2022-ben 59 008 714,- Ft volt).

III.1.3. Nyilvánosság, tájékoztatás

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata 2023-ban is lehetőséget biztosított a civil szervezetek számára, hogy a rendelkezésére álló kommunikációs csatornákon keresztül közlétegyék a városi közösségeket érintő információikat.

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata a civil szférát érintő döntéseit 2023-ban folyamatosan nyilvánosságra hozta a város honlapján is. Az önkormányzathoz érkezett, a civil szektort érintő pályázati és egyéb felhívásokat, tájékoztató dokumentumokat a Tolna Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központon és a Szekszárdi Civil Kerekasztalon keresztül - és/vagy közvetlenül az érintetteknek - továbbítottuk a szekszárdi civil szervezeteknek.

III. 2. Személyi feltételek

A Humán Osztály munkatársai továbbra is jelentős szerepet töltöttek be az önkormányzat és a civil szervezetek közötti hivatalos ügyintézésben, a napi szintű kapcsolattartásban, a civil szektorral kapcsolatos információk szolgáltatásában.

IV. Összegzés

A 2023-as évet tekintve Szekszárd Megyei Jogú Város önkormányzata és a civil szervezetek is egy nehéz évet tudhatnak maguk mögött.

Önkormányzatunk a nehézségek ellenére is törekedett a szekszárdi civil társadalmat erősíteni, partnerként tekinteni a közjó szolgálatában azáltal, hogy hozzájárult a civil szervezetek működési feltételeinek javításához, a közérdekű, illetve közhasznú tevékenységük támogatásához, a társadalmilag hasznos, a város fejlődését segítő és közösségteremtő tevékenységük elismeréséhez.

V. Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	2
II.	Együttműködések 2023-ban	2
II.1.	Civil szervezetek részvételével működő önkormányzati fórumok	2
II.1.1.	Szekszárdi Klímakör	2
II.1.2.	Szekszárdi Ifjúsági Érdekegyeztető Fórum (SZIÉF)	4
II.2.	Együttműködés civil szervezetek és az önkormányzat között	5
II.2.1.	Szekszárdi Civil Kerekasztal	6
II.2.2.	Tolna Megyei Civil Közösségi Szolgáltató Központ	6
II.2.3.	Önkormányzati pályázatokban való együttműködés, Helyi Akció Csoport	7
II.2.4.	Környezetvédelem	9
II.2.5.	Civil bűnmegelőzés	10
	- SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület	
	- Mentál Higiénés Műhely	
	- Szekszárdi Polgárőr Egyesület	
II.2.6.	Szociális terület, gyermek és ifjúságvédelem	13
	- Szent Erzsébet Caritas Alapítvány	
	- SZŐLŐ-SZEM Mozgalom Civil Bűnmegelőzési Egyesület	
	- Polip Ifjúsági Egyesület	
II.2.7.	Rendezvények	17
	- Mészöly Miklós Emléknep	
	- Önkéntesek Napja	
	- Élő Szeretet Embertársainknak	
	- Babits Mihály Kulturális Központ rendezvényei	
	- A Szekszárdi Sportközpont Nonprofit Kft. rendezvényei	
	- Szekszárd Megyei Jogú Város Kiemelkedő Művészeti Együttesei	
II.3.	Együttműködés civil szervezetek és a versenyszféra	20
III.	Feltételrendszer	20
III. 1.	Támogatási formák	20
III.1.1.	A pénzügyi támogatás	20
III.1.2.	Az infrastrukturális támogatás	21
III.1.3.	Nyilvánosság, tájékoztatás	23
III. 2.	Személyi feltételek	23
IV.	Összegzés	23
V.	Tartalomjegyzék	24